

Overovanie emisií skleníkových plynov

Organizácie zapojené do schémy obchodovania s emisiami (EÚ ETS) musia mať overené svoje výročné správy o emisiách skleníkových plynov. Spoločnosť ASTRAIA Certification vykonáva overovanie pre prevádzkovateľov podľa nasledovného postupu.

1. Zmluva o overovaní

Každá organizácia, ktorá má záujem o overenie správy o emisiách skleníkových plynov od spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o. – overovací orgán**, musí požiadať o túto službu napr. mailom, telefonicky.

Pracovníci spoločnosti preverujú, či je **ASTRAIA® Certification, s.r.o.**, schopná vykonať overovanie podľa požiadaviek potenciálneho klienta a v súlade s platnými právnymi predpismi, vlastnými postupmi a akreditačnými pravidlami.

Ceny za výkon overovania sa vždy stanovujú na základe vypracovanej cenovej ponuky alebo jednaní so záujemcom. Podmienkou poskytnutia služieb **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** je uzavretie zmluvy so záujemcom.

2. Príprava na overovanie

Overovací orgán zostaví tím overovateľov vhodný pre dané overovanie. Pre každú činnosť prevádzkovateľa musí byť v tíme odborne spôsobilý pracovník. Tím overovateľa musia tvoriť nezávislí odborníci, ktorí nie sú žiadnym spôsobom zainteresovaní na činnosti klienta. **Medzi členmi overovacieho tímu musí byť aj jedna osoba, ktorá je schopná komunikovať v jazyku potrebnom na overenie správy prevádzkovateľa v členskom štáte, v ktorom overovateľ vykonáva uvedené overovanie.** Klient má právo vyjadriť sa k zloženiu tímu overovateľa, môže namietať niektorého z členov tímu a navrhnúť jeho výmenu. Pracovníci overovacieho orgánu sú zodpovední za sledovanie návrhov termínu a času overovania.

Klient je zodpovedný za:

- splnenie požiadaviek overovania;
- poskytnutie súčinnosti pred a počas overovania tímu overovateľov;
- sprístupnenie príslušnej dokumentácie a záznamov pre tím overovateľov;

Klient (prevádzkovateľ) je povinný poskytnúť tímu overovateľov pred alebo počas výkonu overovania nasledovnú dokumentáciu a informácie:

- povolenie prevádzkovateľa na vypúšťanie emisií skleníkových plynov;
- najnovšiu verziu plánu monitorovania prevádzkovateľa, **ako aj ostatné relevantné verzie plánu monitorovania schválené príslušným orgánom vrátane dôkazu o schválení;**
- **najnovšiu verziu plánu metodiky monitorovania prevádzkovateľa, ako aj ostatné relevantné verzie plánu metodiky monitorovania schválené príslušným orgánom vrátane dôkazu o schválení**
- opis činností súvisiacich s tokom údajov prevádzkovateľa;
- postupy uvedené v pláne monitorovania;
- schválený alokačný plán;
- výročnú správu prevádzkovateľa o emisiách za príslušný rok;
- v prípade potreby plán odoberania vzoriek;
- správu o zlepšení z predchádzajúceho roku, ktorú prevádzkovateľ predkladal do 30. júna, pokiaľ správa z overovania z predchádzajúceho roka obsahovala nezhody a odporúčania na zlepšenie;
- správu o overení za predchádzajúci rok;
- v prípade potreby súhlas príslušného orgánu s nevykonaním návštev zariadenia na mieste;

- rozhodnutie príslušného orgánu (Obvodného úradu ŽP) o pridelení emisného povolenia s vymedzením zdroja a technologických častí, pre ktoré bolo toto povolenie pridelené;
- informácie o databázach a zdrojoch údajov používaných na účely monitorovania a nahlasovania (napr. faktúry za palivo, kalibračné certifikáty atď.)
- v príslušných prípadoch správy z energetických auditov alebo certifikovaných systémov energetického manažérstva, ako sa uvádza v článku 22a ods. 1 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/331, obsahujúce odporúčania z týchto auditov alebo systémov manažérstva
- v príslušných prípadoch relevantné dôkazy preukazujúce vykonanie odporúčaní z energetických auditov alebo certifikovaných systémov energetického manažérstva, ako sa uvádza v článku 22a ods. 1 prvom pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/331 vrátane postupu na vykonanie týchto odporúčaní uvedeného v článku 22a ods. 2 daného nariadenia
- relevantné dôkazy, že sa uplatňuje jedna z podmienok uvedených v článku 22a ods. 1 druhého pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/331

3. Ochrana informácií získaných počas posudzovania

Všetky informácie, ktoré poskytne klient členom tímu overovateľa, sú považované za dôverné a môžu byť použité iba v rámci procesu overovania emisií danej prevádzky. Uvedené informácie vrátane dokumentácie prevádzkovateľa alebo klienta nesmú byť zneužitá ani použité na iný účel, napr. ako vzorový materiál pre iné organizácie. Poskytnutie uvedených informácií inej osobe než členom certifikačnej rady, tímu overovateľa, posudzovateľom akreditačného orgánu a určeným pracovníkom spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** je možné iba so súhlasom klienta alebo prevádzkovateľa.

4. Výkon overovania

Overovanie je vykonávané vedúcim overovateľom (jednotlivcom) alebo tímom overovateľa, ktorí sú menovaní do funkcie pre dané overovanie a musia spĺňať kvalifikačné požiadavky **ASTRAIA® Certification, s.r.o.**

Overovanie pozostáva z nasledovných overovacích činností, ktoré vykonáva tím overovateľa:

- strategická analýza;
- analýza rizík;
- plán overovania;
- vzorkovanie údajov;
- overovanie údajov;
- vydanie správy z overovania – správa vydaná **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** a obsahujúca stanovisko/výrok vedúceho overovateľa k overovanej správe o skleníkových plynoch klienta.

V rámci overovania je plánovaná aj návšteva na mieste, ktorá sa vykonáva priamo na prevádzke klienta členmi tímu overovateľa. Termín návštevy sa stanovuje po dohode medzi tímom overovateľa a klientom. Návšteva na mieste pozostáva z pohovorov s pracovníkmi, posúdenia zariadenia, kontroly dokumentácie a záznamov, posúdenia údajov, posúdenia úplnosti zdrojových prúdov a zdrojov emisií, posúdenia meracích zariadení a posúdenia dodržiavania plánu monitorovania.

Návšteva na mieste môže byť realizovaná aj formou virtuálnej návštevy – za použitia informačných a komunikačných nástrojov. Na vykonanie virtuálnej návštevy na mieste je potrebný súhlas príslušného orgánu štátnej správy, ktorý sa vydáva na základe rozhodnutia overovateľa. O vydanie súhlasu žiada prevádzkovateľ.

5. Riešenie skreslených údajov a nezrovnalostí

V prípade, ak sa počas overovania alebo priamo v správe o skleníkových plynach vyskytli skreslené údaje, **podstatne skreslené údaje** alebo nezrovnalosti, musí vedúci overovateľ o tom prevádzkovateľa informovať.

Skreslené údaje, **podstatne skreslené údaje** a nezrovnalosti zistené počas overovania musia byť zo strany prevádzkovateľa primeraným spôsobom riešené.

6. Nezávislé preskúmanie

Celý proces overovania výročnej správy o emisiách skleníkových plynov podlieha nezávislému preskúmaniu expertom **ASTRAIA® Certification, s.r.o.**, ktorý je menovaný na konkrétne overovanie.

7. Správa z overovania

Overovací orgán **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** vydáva správu z overovania ku každému overovaniu výročnej správy o skleníkových plynov, **správy o základných údajoch (údajoch o bezodplatne pridelených emisných kvótach)** a **správy o úrovni činnosti**, ktorá bola predmetom overovania na účel predkladania príslušným orgánom. Vydanie správy musí byť v zmluvne stanovenej lehote. Za vydanie správy z overovania zodpovedá vedúci overovateľ.

8. Rozhodnutie o overovaní

Rozhodnutie o overovaní vykonáva riaditeľ **spoločnosti, obchodno-ekonomický riaditeľ** alebo manažér kvality spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** Rozhodnutie sa zameriava na to, či boli všetky kroky v procese ukončené a či nedošlo k procesným pochybeniam, alebo či nie je dokumentácia z procesu overovania neúplná. Rozhodnutím o overení sa celý proces overovania končí.

Informovanie zo strany ASTRAIA® Certification, s.r.o.

V prípade, ak dôjde k zmenám v overovacích požiadavkách alebo postupoch **ASTRAIA® Certification, s.r.o.**, je našou povinnosťou klienta o týchto zmenách informovať.

Podávanie sťažností a odvolaní

Každý klient spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** má právo podať sťažnosť na postup spoločnosti a výkon jednotlivých činností pracovníkmi spoločnosti alebo podať odvolanie proti rozhodnutiu overovacieho orgánu. V prípade nespokojnosti so službami spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** je potrebné o tom informovať manažéra kvality overovacieho orgánu.

Spoločnosť **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** sa snaží flexibilne reagovať na každý podnet zo strany klientov a v prípade sťažností ich rieši v lehote do 30 dní od podania sťažnosti alebo odvolania. Snahou spoločnosti je, aby najneskôr do 30 dní bol každý klient oboznámený so spôsobom riešenia daného podnetu. Pritom pri riešení sťažností a odvolaní spoločnosť vždy dbá na to, aby klient a všetky zainteresované strany mali možnosť vyjadriť svoje stanoviská.

Sťažnosť alebo odvolanie musí byť podané písomne v lehote do 1 roka od ukončenia poskytovania danej služby alebo rozhodnutia spoločnosti. Premlčacia doba je v oboch prípadoch 1 rok.

Všetky spory, ktoré vzniknú pri riešení sťažností, odvolaní alebo na základe podnetov zainteresovaných strán, rieši priamo riaditeľ overovacieho orgánu. O výsledkoch riešenia sporu sú bezodkladne informované všetky dotknuté strany.

Zainteresované strany majú právo podávať spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** námietky a sťažnosti na overované subjekty, ak im spoločnosť **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** robila overovanie skleníkových plynov. Tieto námietky a sťažnosti analyzujú zamestnanci spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** a ak sú oprávnené a týkajú sa priamo overovania skleníkových plynov overovaného spoločnosťou **ASTRAIA® Certification, s.r.o.**, prešetria a riešia ich počas najbližšieho následného overovania, v závažných prípadoch vykonaním mimoriadneho overovania.

Spoločnosť **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** po vyriešení každej námietky/sťažnosti/podnetu informuje toho, kto podal takýto podnet, o zistených výsledkoch šetrenia, a podľa situácie i o spôsobe odstránenia zistených nedostatkov zo strany overovaného subjektu a spôsobe reagovania overovacieho orgánu.

Nezávislosť, nestrannosť a zabezpečenie kvality

Naším cieľom je pri overovaní a rozhodovaní o overovaní konať vždy nezávisle od činností vykonávaných klientmi i ekonomických, obchodných a politických tlakov všetkých zainteresovaných strán.

Pracovníci určení na konkrétne overovanie sú vyberaní len z tých odborníkov, ktorí sa žiadnym spôsobom nepodieľali na činnostiach, ktoré môžu ohroziť ich nezávislosť a nestrannosť. Kompetentnosť overovateľov spoločnosti **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** je zabezpečená sústavnou odbornou prípravou vo všetkých oblastiach, ktoré súvisia s predmetom ich pôsobnosti. Naši overovatelia majú mnoho skúseností s overovaním emisií skleníkových plynov a pôsobili ako odborníci uznávaní a akceptovaní Ministerstvom životného prostredia SR.

Kvalita služieb poskytovaných spoločnosťou **ASTRAIA® Certification, s.r.o.** je zabezpečovaná udržiavaním funkčného a efektívneho manažérskeho systému kvality, využívaním kompetentného, odborne spôsobilého a spoľahlivého personálu a otvoreným prístupom ku klientom.